

Bijlage 1 Ideebeschrijving Hectare Cultuur

AMBITIE

Samen met de provincie en het Rijk heeft Almere een visie op cultuurontwikkeling tot 2030 gemaakt in het kader van de groei van de stad en het IAK. Eén van de doelen die gezamenlijk zijn geformuleerd luidt "In 2030 neemt Almere in het nationale cultuurbeleid de plek in die past bij de vijfde stad van het land." (Programmalijn 1 uit Cultuur 2.0, Een visie op cultuur in Almere in relatie tot de groeiopgave, december 2012, pagina 32)

In de Cultuurbrief 2013-2016 heeft het college van burgemeester en wethouders geschetst hoe het cultuur in het Almere van 2030 ziet: Modern, zelfbewust en toegankelijk. Gebaseerd op nieuwe modellen en niet gehinderd door eeuwenoude vastgeroeste patronen. Geen ver-van-mijn-bed-show maar dicht bij de inwoners, die niet alleen meer consument van cultuur zijn maar ook medeproducent. Flexibel en ondernemend, en gebouwd op een aantal bijzondere kenmerken van de stad: ondernemerschap, experiment, burgerkracht en het groene karakter van de stad.

De Hectare Cultuur is voor het college de manier om invulling te geven aan deze ambities. We ontwikkelen een cultuurconcept van nationale allure dat aansluit bij de specifieke Almeerse -en Flevolandse- kwaliteiten op het gebied van jeugd (educatie en talentontwikkeling), groene ruimte (landschapskunst) en nieuwe stedelijkheid (architectuur, stedenbouw, samenleving).

Gebouw De Kunstlinie is één van de mooiste cultuurgebouwen in het land, en heeft alle potentie hét culturele brandpunt te worden van de hele stad en de regio. Vormgeving, locatie, architectuur en het formaat van 100 x 100 meter maken het per definitie een bovenlokaal fenomeen. De ambitie is hier een plek te realiseren waar cultuur in al zijn verschijningsvormen kan worden genoten, het jaar rond. Met een voor Nederland ongebruikelijke aanpak, en het loslaten van bestaande concepten.

VERNIEUWEND CONCEPT

Hectare Cultuur brengt verschillende disciplines onder één dak:

- programmering van muziek, cabaret, toneel, dans, concoursen en festivals en meer;
- productie van theater, muziek, masterclasses voor talenten en meer;
- presentatie van beeldende kunsten, landschapskunst, architectuur en stedenbouw.

Dit gebeurt op een vernieuwende manier. Een nieuwe stad in een nieuwe provincie denkt niet in traditionele vormen, die vinden we immers in de nabijgelegen historische steden. De Almeerse ambitie is een flexibele invulling via een open structuur. Wat het college voor ogen staat is een dynamische programmering waarin kruisbestuiving, innovatie en een levendige uitwisseling mogelijk is. Analoog aan de ontwikkelstrategie voor Oosterwold waar organische groei het doel is, geeft de gemeente geen voorschriften maar (meerjarige) kaders mee. Daarbinnen kan met vrijheid voor het experiment en met aandacht voor de vraag vanuit de stad, verbinding worden gelegd tussen de verschillende functies binnen de Hectare Cultuur.

HOE ZIET HET ER CONCREET UIT

Het college van burgemeester en wethouders heeft zijn visie geschetst, maar pretendeert niet de invulling gestalte te kunnen geven. Daarvoor worden een nieuwe directeur en een artistiek leider aangesteld. Wel is duidelijk welke beelden er tot nu toe gedeeld zijn:

* Hectare Cultuur als thuisbasis van landelijk opererende gezelschappen. Nu al vinden premières van onze landelijke gezelschappen BonteHond en Suburbia hier plaats. Het Internationaal Danstheater heeft onlangs zijn nieuwe voorstelling Silk geproduceerd in Almere en hier een try out gehouden. Dit landelijk gezelschap zoekt in de toekomst een nieuwe plek. Almere komt dan

duidelijk in beeld. Wij gaan er van uit dat de nieuwe artistiek leider meer van deze gezelschappen aan Almere weet te binden.

* Hectare Cultuur als locatie voor talentontwikkeling. Nu al biedt het plek aan het Almeers Jeugd Symfonie Orkest, aan het Open Podium Almere, en aan een aantal orkest- en muzikalentklassen. Almere zal het aantal talentklassen uitbreiden naar meer disciplines (Naast muziek, theater, musical ook theatertechniek, nieuwe media, dans) die hier hun centrale plek vinden. Het Kamermuziekfestival Almere heeft plannen om een internationaal jeugdconcours te realiseren. Er zijn al contacten met landelijke organisaties als het Prinses Christina Concours en ook met de nieuwe directie van het Metropole Orkest, over samenwerking op dit gebied.

* Hectare Cultuur als brandpunt voor cultuureducatie. Er zullen allerlei vormen van presentaties plaatsvinden over de Flevolandse en Almeerse geschiedenis. Museum De Paviljoens heeft immers een uitstekend cultuureducatieprogramma opgezet rondom (landschaps)kunst en de ontstaansgeschiedenis van het nieuwe land/de nieuwe stad. Dat wordt voortgezet en kan worden uitgebreid met architectuur en stedenbouw. Zeker nu onlangs het International New Town Institute besloten heeft alvast te verhuizen naar de Hectare Cultuur en zijn maquettes hier tentoon te stellen. Natuurlijk zal juist hier ook de educatie op het gebied van podiumkunsten plaatsvinden. Hectare Cultuur zal dus een brandpunt worden voor de meer dan 95% van de basisschoolleerlingen die deelnemen aan het cultuureducatieprogramma van de nieuwe organisatie Collage.

* Hectare Cultuur als podium voor beeldende kunst. Het Rijk heeft aangegeven de Collectie Nederland veel meer uit de depots te willen halen en te tonen. Het is onze ambitie dat Hectare Cultuur één van die plekken wordt waar op dynamische en vernieuwende manier ons nationale erfgoed wordt getoond op een toegankelijke en aansprekende manier, volgens de laatste inzichten. Het concept dat Kie Ellens ontwikkelde voor de openingstentoonstelling Horizonten in het Fries Museum hebben wij daarbij als referentie.

* Hectare Cultuur als focus voor festivals. Nu al hebben we het festival Twee Turven Hoog in Almere. Jaarlijks nemen een paar duizend peuters en kleuters gebouw De Kunstlinie in bezit en beleven daar theater dat ook beeldende kunst en ook muziek en ook acrobatiek is. Ook het Kamermuziekfestival zal zijn centrum hier kunnen vinden met het jeugdconcours. Dergelijke breed toegankelijke en bijzondere festivals willen we meer in de Hectare Cultuur. En uiteraard ook op de Esplanade.

* Hectare Cultuur als uitvalsbasis voor de Floriade 2022. Wat is mooier dan een uitvalsbasis precies recht tegenover het Floriadeterrein? Waar je straks met een bootje of wellicht een monorail het Weerwater kunt oversteken van de plek waar je een lezing hebt gevolgd over kunst met genetisch gemanipuleerde planten, of gewoon de maquette hebt bekeken, naar het hart van de Floriade 2022?

Is dit alles?

Vast niet. Wij verwachten dat de nieuwe organisatie crossovers en nieuwe vormen weet te vinden. Kijkjes achter de schermen ('Hoe wordt een voorstelling geproduceerd?', 'Hoe werkt een trekkenwand?'). Bijzondere combinaties (dansvoorstellingen in de laad- en losgarage, archeologie in het theatercafé). Nieuwe doelgroepen (toeristen uit Shenzen). Innovatieve vormen die wij nu niet kunnen bedenken. Dingen die nu nog niet denkbaar zijn.

DE RANDVOORWAARDEN GEREGLD

Waar het huidige college van burgemeester en wethouders zich samen met de kwartiermaker op richt, is het realiseren van de randvoorwaarden. Er zijn nieuwe statuten gemaakt. De Raad van Toezicht onder voorzitterschap van Guus Stoelinga, CFO van Leasplan Corporation, is samengesteld. Ook is een directeur gevonden met een uitstekende reputatie en een brede

ervaring in alle kunstdisciplines (Jeroen van der Wiel, tot op heden directeur van het Paard van Troje in Den Haag.) Zij zullen met ingang van 1 januari 2014 invulling gaan geven aan het programma en de artistiek leider werven.

Op basis van een haalbaarheidsonderzoekdoor Patrick van Mil is door het college van Almere een structureel exploitatiebedrag van € 3,9 miljoen per jaar beschikbaar gesteld. Dat is €200.000 meer dan oorspronkelijk geraamd. De gemeenteraad heeft met brede steun een motie aangenomen hierboven op nog eens € 150.000 extra beschikbaar te willen stellen voor de programmering. Daarmee is de uitgangspositie voor de nieuwe organisatie en de exploitatie van Hectare Cultuur optimaal. Op het gebied van de laatste randvoorwaarde, de aanpassing van het gebouw aan de nieuwe functies, zijn de eerste stappen richting een voorlopig ontwerp onlangs genomen.

In totaal is de raming € 3,23 miljoen aan transitiekosten van de oude situatie naar het nieuwe concept. De transitie is niet volledig te financieren uit de eigen middelen. Er wordt als IFA bijdrage gedacht aan een bijdrage van € 1,5 miljoen.

Om dit vernieuwende concept mogelijk te maken, wordt geïnvesteerd in een aantal randvoorwaarden. Dat zijn zowel financiële als organisatorische, personele en fysieke voorwaarden. Zoals hierboven aangegeven heeft de gemeente besloten het jaarlijkse bedrag voor de exploitatie en programmering alsmede vervangingsinvesteringen te verhogen. Er zal elk jaar rond de € 4 miljoen beschikbaar zijn. Dit maakt stevige directievoering (directeur en artistiek leider) en het ambitieuze programma mogelijk. Om dit programma ook goed op te kunnen zetten, zullen initiële kosten worden gemaakt voor de ontwikkeling en inrichting van de talentacademie en de uitbouw van de bovenregionale functie. Daarnaast is uiteraard aanpassing van de inrichting van het gebouw een fysieke randvoorwaarde. Het gebouw is nu ingedeeld volgens de traditionele functies van een schouwburg en een kunstencentrum. Dit staat de uitvoering van de ambities van Hectare Cultuur in de weg. Ter illustratie enkele concretisering: we willen grote exposities binnen kunnen halen met werk uit de Collectie Nederland, hetgeen eisen stelt aan de klimaatbeheersing en veiligheid van het gebouw. We willen ook in een deel van het gebouw gratis activiteiten kunnen aanbieden (bijvoorbeeld informatie over de Floriade, activiteiten op het gebied van nieuwe stedelijkheid, lunchconcerten) en tegelijkertijd besloten ruimtes bieden voor masterclasses aan jong talent en de ontvangst van internationale delegaties door het International New Town Institute. We willen een flexibel concept in een gebouw wat op dit moment opgedeeld is in veel kleine ruimtes. Dat vergt een aanpassing van de inrichting, uiteraard met alle respect voor het gebouw, waarvan we de bijzondere kwaliteiten juist willen uitbuiten binnen het concept.

In het advies van Patrick van Mil (mei 2013) is een businesscase met een sluitende begroting op basis van een minimum en optimale variant opgenomen. De gemeenteraad heeft onlangs besloten het budget te verruimen naar de optimale variant voor de programmering.